

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-752/19-E

Název	Mateřská škola Osík, okres Svitavy
Sídlo	Osík 239, 569 67 Osík
E-mail	matskola.osik@lit.cz
IČ	70989982
Identifikátor	600099784
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Alena Trávníčková
Zřizovatel	obec Osík
Místo inspekční činnosti	Osík 239, 569 67 Osík
Termín inspekční činnosti	22., 24. a 25. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Osík, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Její provoz je celodenní od 6:30 do 16:00 hodin. Škola v době inspekční činnosti evidovala 39 dětí, její kapacita byla téměř plně využita. V povinném předškolním vzdělávání

bylo vykazováno 15 dětí (včetně jednoho v režimu individuálního vzdělávání), jedno z nich mělo odklad povinné školní docházky o jeden rok. Děti, rozdělené do dvou tříd podle věku, jsou vzdělávány podle Školního vzdělávacího programu „Jaro, léto, podzim, zima ve školce je pořád prima“ (dále ŠVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci třetím rokem, pro výkon této činnosti splňuje kvalifikační předpoklady. Svým jednáním a vystupováním vytváří ve škole vstřícnou atmosféru, patrná je snaha vybudovat spolupracující tým založený na vstřícných zaměstnaneckých vztazích a příznivém pracovním klimatu. Vzhledem k velikosti školy si většinu řídicích kompetencí ponechala, plní je v návaznosti na legislativní požadavky. Ke zkvalitnění působení školy postupuje dílčími pozvolnými kroky.

Škola funguje podle jasných pravidel a mechanismů k organizování činnosti. Přínosná pro bezproblémové organizační zajištění činnosti školy jsou také jednání pedagogické rady. Menší pozornost je při nich již věnována vlastnímu vzdělávacímu procesu a řešení pedagogické problematiky. Ta je v případě potřeby spíše předmětem operativních rozhovorů, což omezuje možnost přijímat strategické záměry pro zkvalitnění poskytovaného vzdělávání. Nedostatky byly rovněž zjištěny v průběžné realizaci nastavených hodnoticích procesů. Přesto byly zaznamenány již některé postupy (např. plán materiálně-technické obnovy pro letošní školní rok, hodnocení naplňování vzdělávacích integrovaných bloků), které ke zlepšení působení školy směřují.

Pedagogický sbor, který účinně doplňuje školní asistentka, odbornou kvalifikovaností, aktivním přístupem k prohlubování profesních dovedností a vzájemnou součinností vytváří kvalitní předpoklady pro naplňování ŠVP. Poznatky z dalšího vzdělávání se v různém rozsahu promítají do vzdělávacího procesu. Významné je například systematické uplatňování dovedností v oblasti podpory rozvoje matematické a čtenářské pregramotnosti, některé další jsou rozvíjeny zatím pozvolna (kooperativní učení, logopedická prevence). Rozpis přímé pedagogické činnosti v současné době zohledňuje zatím nižší počet dětí na odpočinek a následné odpolední vzdělávání.

ŠVP splňuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Podává nejen ucelený obraz o škole, ale rovněž je podkladem pro pedagogickou práci. Při plánování vzdělávací nabídky v týdenním intervalu učitelky vycházejí ze vzdělávacího obsahu, které podporuje integrované vzdělávání. Příliš již není patrné cílené zohledňování individuálních možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců při uplatňování různorodých forem a metod práce na základě hodnoticích mechanismů. To snižuje možnou účinnost vzdělávacího procesu.

Škola obvyklou vzdělávací nabídku obohacuje o různé aktivity, např. poznávacího, a společensko-kulturního charakteru, které napomáhají osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků. Některé akce probíhají na základě kontaktu s mnohými institucemi nejen v obci, ale i okolí.

Vnitřní prostředí školy působí esteticky, je upravené a funkčně zařízené, příznivě ovlivňuje pobyt dětí ve škole. Prostorové i materiální podmínky školy umožňují realizaci různorodých činností i odpočinek, i když s omezenými možnostmi dynamického pohybu ve třídě mladších dětí. Zaznamenána byla nepravdivost v procvičování hrubé motoriky s využitím různého tělovýchovného náčiní. Naopak dostatek příležitostí k pohybovému vyžití měly všechny děti v přírodním prostředí při pobytu venku. To je rovněž využíváno k přímému

seznamování s živou i neživou přírodou a její ochranou. Škola je k dispozici i pestře vybavené obecní dětské hřiště. Průběžně i za přispění zřizovatele dochází k modernizaci zařízení, doplňování a obnovování nábytku, hraček a didaktických pomůcek a potřeb, jejichž využívání podporuje všestranný rozvoj dětí.

Celkově finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 200 Kč měsíčně. Kromě toho škola ke zlepšení podmínek vzdělávání vhodně využila od září 2017 dotační program (mj. personální podpora - školní asistent, další vzdělávání pedagogických pracovníků). Příznivé vztahy se zákonnými zástupci dětí se odrážejí i v obdržených sponzorských darech.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole v průběhu inspekční činnosti panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci, kladném přijetí a v případě potřeby i pomoci. Účinně nápomocné bylo i působení školní asistentky. Průběžně se dětem dostávalo ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. V malé míře již docházelo k naznačení dalších možností jejich vývoje. Příležitosti k posílení zdravé sebereflexe nebo k vzájemnému vrstevnickému hodnocení využity nebyly.

Ke vzdělávání dětí docházelo prostřednictvím spontánních a didakticky cílených aktivit, které byly i přes dopolední blok řízených činností v denním režimu přibližně vyvážené. Zvolená organizace vzdělávání byla převážně plynulá, bez nadbytečných prostojů. Respektována byla potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí po obědě. Zejména v této době je zvýšená pozornost věnována dětem v povinném předškolním vzdělávání včetně dítěte s odkladem školní docházky. Přejít na vyšší stupeň vzdělávání usnadňuje také účinná spolupráce s místní základní školou.

V průběhu sledovaného vzdělávání učitelky využívaly didaktický styl založený převážně na aktivní účasti dítěte, což ve spojení s poutavou motivací zvyšovalo zájem o činnost, a tím i osvojování praktických dovedností i intelektových schopností. Přesto přechodně při společných činnostech docházelo k poklesu zaujetí a pozornosti, což snižovalo možný přínos vzdělávacího procesu. Vliv na to mělo omezené cílené zohlednění vzdělávacích možností a potřeb dětí, i když to částečně bylo nahrazováno individuálním přístupem. Ve třídě starších dětí se u některých projevila rovněž potřeba dynamického pohybového vyžití. K jejich uvolnění s dopadem na fyzickou pohodu i k procvičení hrubé motoriky došlo až v závěru bloku řízených činností, kdy bylo zařazeno jógové cvičení.

V ranní a odpolední době se vhodným způsobem učitelky snažily o začlenění dětí do aktivit, které si samy vybraly z volně přístupných hraček a pomůcek nebo využily už rozehraných her. Děti se zapojovaly rovněž do připravených výtvarných a pracovních činností, nebo pracovaly s nabídnutými didaktickými pomůckami zaměřenými zejména na podporu rozvoje logického myšlení. Při mnohých aktivitách si děti upevňovaly zkušenosti v oblasti vzájemných vztahů a spolupráce v menších skupinách i ve dvojicích. K tomu měly částečně příležitosti i starší děti v bloku řízených činností. Přesto cílené kooperativní učení v menších skupinách není příliš časté. Obdobné je to se zařazováním různorodě zaměřené vzdělávací nabídky pro práci ve skupinách pro možnost alternativního výběru.

Prostřednictvím střihání, lepení, malování, manipulačních činností atd. byla rozvíjena jemná motorika, tvořivost a představivost. Průběžně jsou zařazována grafomotorická cvičení, ale z jejich výsledků je patrné nedodržování metodických postupů. Části učiva si děti utvářely

základní povědomí o společenském prostředí a existenci různých národů. Upevňovaly si rovněž poznatky o okolní přírodě a ochraně životního prostředí. Při některých činnostech bylo patrné formování předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Prostřednictvím písniček a říkanek se děti zdokonalovaly v artikulaci a rozvíjely paměť. Hudební aktivity směřovaly ke zvládnutí základních vokálních a u mladších dětí i instrumentálních dovedností. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou situačně zařazovány kolektivní logopedické chvíle a od ledna letošního roku s některými dětmi s vážnějšími vadami řeči je pracováno individuálně. Systematičnost v této oblasti ale nebyla zcela patrná. Přiměřeně věku dětí byly upevňovány základní kulturně-hygienické návyky a sebeobsluha.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností důležitých pro jejich další rozvoj. Přiměřeně věku a osobním možnostem uměly vést rozhovor, zformulovat myšlenky, vyjádřit vlastní zážitky a mínění. Svými reakcemi prokazovaly odpovídající poznatky z oblasti společenské i přírodovědné. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Obdobné to je se správným uchopením psacích potřeb s uvolněným zápěstím. Při výtvarných a pracovních aktivitách byly i mladší děti tvořivé, částečně se dařilo ovládat koordinaci ruky a oka.

Děti se při činnostech v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky, některé i s náležitým užitím rytmického hudebního nástroje. Především starší děti správně určovaly barvy, porovnávaly detaily a chápaly základní číselné a matematické souvislosti. Zvládaly sluchovou analýzu slov, dokázaly rozeznat některá písmena. Děti mezi sebou i se všemi zaměstnanci přirozeně komunikovaly. K sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky, dokázaly se domluvit na společné hře i si pomoci. Méně se některým dařilo již spolupráce při plnění zadaného úkolu. Prostřednictvím prezentace výsledků vzdělávání ve škole i v obci a společnými akcemi dětí s rodiči dochází k vytváření pocitu sounáležitosti se školou i místem bydliště.

V obou třídách jsou výsledky vzdělávání průběžně sledovány. Na základě zjištění jsou sice přijímány dílčí záměry dalšího kolektivního působení, ale ne vždy se cíleně promítají do přípravy didakticky zaměřené vzdělávací nabídky. Obdobné to je i s využitím poznatků o vývoji jednotlivých dětí, o kterých si učitelé vedou záznamy. Ty doplňují dalšími výsledky diagnostických aktivit (kresba postavy, některé pracovní listy), v menší míře již vymezenými vzdělávacími potřebami, případně dalšími pedagogickými postupy. Záměrné cíle jsou vymezeny v plánu pedagogické podpory pro dítě s odkladem povinné školní docházky, který je příležitostně vyhodnocován. Pro snížení rizik školní úspěšnosti byl ve škole využit test pro posouzení školní zralosti. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou informováni zákonní zástupci dětí, případně jsou s nimi řešeny vzdělávací a výchovné potíže. Nápomocný jim v tom může být i psycholog, který podle potřeby do školy dochází.

Závěry

Vývoj školy

- Od ledna 2017 došlo ke změně na místě ředitelky školy, která pozvolna přijímá opatření podporující zkvalitnění poskytovaného vzdělávání,
- průběžné zkvalitňování materiálních podmínek pozitivně ovlivňuje naplňování ŠVP,
- získání finančních prostředků z dotačního programu, jejich promyšlené a efektivní využití ke zkvalitňování podmínek pro vzdělávání,
- zlepšení v oblasti dodržování školské legislativy.

Silné stránky

- Příjemné až rodinné prostředí pozitivně ovlivňující vzdělávání dětí,
- odborná kvalifikovanost pedagogů, jejich další vzdělávání a spolupráce, což vytváří kvalitní předpoklady k realizaci předškolního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malé využívání systému vlastního hodnocení školy, který je nastaven ve ŠVP,
- omezené cílené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a následné realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální schopnosti, dovednosti a potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Propracovat a systematicky realizovat hodnotící procesy, tak aby docházelo k získávání potřebných poznatků ze všech oblastí souvisejících s činností školy, následně je využívat k přijetí účinných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání,
- nastavit aktivní přístup vedení školy při řízení pedagogických procesů včetně využívání odborných diskuzí při jednání pedagogické rady,
- dbát na větší účinnost pedagogické diagnostiky, doplňovat ji vymezenými závěry pro další výchovně-vzdělávací působení a zjištěné informace propojovat s třídním plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky,
- poskytovat častěji dětem konkrétní zpětnou vazbu pro zlepšování osobních výsledků, využívat vhodné příležitosti k sebereflexi jejich vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, která posilují rozvoj osobnosti,
- zařazovat větší měrou cílené kooperativní učení v menších skupinách,
- usilovat o rozvoj systematické primární logopedické prevence,
- zaměřit se na metodicky správné uplatňování grafomotorických aktivit.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 18. 9. 2009
2. Výpis správního řízení o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 30. 1. 2017, čj. KrÚ 7793/2017
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností 1. 1. 2017
4. Školní vzdělávací program „Jaro, léto, podzim, zima ve školce je pořad prima“ s platností od 1. 9. 2017
5. Třídní vzdělávací programy – školní rok 2018/2019
6. Školní matrika – školní rok 2018/2019
7. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí - školní rok 2018/2019
8. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2018
9. Třídní knihy – školní rok 2018/2019
10. Záписы z jednání pedagogické rady – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
12. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy za školní roky 2017/2018 a 2018/2019
13. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-332/14-E, ze dne 5. 5. 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 19. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Alena Trávníčková, ředitelka školy

Bc. Alena Trávníčková v. r.

V Osíku 25. 6. 2019